

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. VI. Quid, Quotuplex Concilium, Quorum sit Indicere, Præsidere,
Comparere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

controversiarum non convenit omnibus membris Ecclesia collectim.

Ecclesie collectim sumptæ, id est, omnibus omnino membris; id enim esset ridiculum; uti impossibile & vanum foret singulorum judicia exquirere. Et in omni republica bene ordinatâ non recurritur in controversiis dicendis ad singulorum etiam plebeciorum & incapacium personarum iudicium, sed eorum, qui ad id constituti sunt, sive sit monarcha, sive cum eo aut sine eo optimates, sive cœtus aliquis communitatem representans.

Convenit itaque hoc iudicium Ecclesie in Conciliis congregatæ; & præsertim Capitii supremo ejusdem. De quo infra, ubi de Conciliorum & Pontificis infallibilitate.

QUÆSTIO VI.

Quid, Quotuplex Concilium, Quorum sit Indicere, Præsidere, Comparere?

114. Quid sint Concilia Ecclesiastica.

CONCILIA Ecclesiastica (quæ sunt Cœtus seu Congregationes personarum Ecclesiasticarum, præsertim Episcoporum, auctoritate legitimâ factæ ad hoc, ut collatis in unum sententiis decernatur, quid de negotio fidei vel morum sit sentiendum aut statuendum) sunt in Republica Christiana, quod in Republica Civili publica Comitia. Unde sicut hæc illegitima sunt, nisi auctoritate Principis fiant, & convocentur ii, quorum est interesse: sic etiã sunt illegitima conventicula & Conciliabula, quæ in universa Ecclesia sine auctoritate supremi Capitii, in Natione sine auctoritate Patriarchæ aut Primatis, in Provincia sine auctoritate Metropolitanæ, in Diocesi sine auctoritate Episcopi celebrantur.

115. Quotuplex sint.

Unde quadruplicia sunt Concilia: alia enim sunt Oecumenica seu Generalia, ad quæ convocari & convenire debent, qui commodè possunt, Episcopi Orbis: Nationalia, ad quæ convocantur & conveniunt Episcopi unius Nationis aut regni cum Primatu vel Patriarcha: Provincialia ad quæ conveniunt Episcopi Comprovinciales seu Suffraganei cum Archiepiscopo: Diocesana (quæ specialiter Synodi vocantur; etsi etiam aliis Conciliis nomen hoc sæpè tribuatur) ad quæ cum Episcopo conveniunt Presbyteri seu Pastores Diocesani.

Quorum sit indicere & præsidere.

Concilia Diocesana Episcopi, Provincialia Archiepiscopi, Nationalia Primates aut Patriarchæ, uti indicunt, sic eis præsidere respectivè. Difficultatem solum movent Hæretici de Concilio generali, magis eligentes hoc munus deferre Imperatori vel Monarchæ Christiano, uni aut pluribus, quàm Pontifici Romano.

116. Quod Cœtus.

Verum sicut Concilia particularia non à

Principibus sæculi, sed à Prælatibus Ecclesie respectivè indicuntur. Eisdemque illis præsidere: sic idem dicendum de Conciliis generalibus respectu Pontificis. Quem admodum enim evidens est solius esse Principis in suo regno convocare comitia publica, itaque præesse; sic constat indubitanter apud omnes Catholicos competere Pontifici Romano convocare Comitia seu Concilia Generalia Ecclesie, & consequenter eisdem præsidere. Is enim in regno Ecclesie est supremus Princeps, cui tamquam Capitii cetera universalis Ecclesie est commissa, qui solus potest universis mundi Episcopis & Prælatibus præcipere ut compareant, cujus est ordinationes Conciliorum confirmare, qui denique supremus est controversiarum iudex. Adde, quod si Christo in terris vivente, & Ecclesia jam formatâ foret coactum Concilium, solius utique Christi fuisset illud indicere, eidemque præesse: Id igitur muneris competit nunc ejus Vicario Pontifici Romano. Neque potestas sæcularis confundenda est cum spirituali, quasi verò ea etiam se extendat ad convocandum Prælatos Ecclesie universæ, & præsidendum, dum Ecclesie negotia tractantur; quod utique Ecclesiasticæ est potestatis. Neque etiam Imperator ullulve alius Monarcha imperium suum protendit per universum orbem, adeoque ad imperandum Episcopis universis. Quod autem quidam Novatores, alioquin tam urgentes necessitatem Conciliorum Generalium, confugiunt ad universitatem Principum & Rerum publicarum supremarum Christianissimi, in ordine ad indicendum certo tempore & loco Concilium, id est rem moraliter reddere impossibilem, & hætenus inauditam in Ecclesia Dei.

Idem irrefragabiliter confirmat auctoritas ex veterum monumentis, & usu ac confessione ipsorum Conciliorum delumpta. Nam est antiquissimus Ecclesie Canon (quem esse Apostolicum testatur *Marcellus 1. Epist. 1.* quem etiam ut talem refert *Julius 1. Epist. 1.* cujus meminerunt *Socrates 1.2 c.12. Zozomenus, & Nicephorus;* quem denique in Nicæna magna Synodo ab omnibus uncoi dicit esse roboratum, tantum abest, secundum calumniam Novatorum fuerit ibi oppositum acriter, testatur *Synodus Alexandrina Epist. ad Felicem 11.*) non debere celebrari concilia præter auctoritatem sive sententiam Romani Pontificis seu Sedis Romane. Unde *Dioscorus patriarcha Alexandrinus act. 1. Concilio Chalcedonenfis* jubetur non sedere inter Episcopos, objiciente ei *Lucentio Sedis Apostolicæ Vicario,* quod *Synodus ausus est facere sine auctoritate Sedis Apostolicæ; quod nunquam licuit, nunquam factum est.* Ob cujus quoque auctoritatis defectum *Synodus VII. act. 6. To. 1. Refutationis falsæ nominatæ definitionis &c.* rejecit Concilium quoddam *Con-*

Concilia Generalia id Competere Pontifici Romano, probatur rationibus Theologicis.

117. Ex antiquissimo Ecclesie Canone.

Qu. VI. Quid, Quotuplex Concilium, quorum sit indicere &c. 99

Constantinopolitanum : cui etiam dicitur anathema act. 7.

118.
Inductio-
ne facta ex
veteribus
Concilii.
Nicano pri-
mo.

Quod amplius liquet facta indu-
tione. Nam auctoritate Romani Pontificis prio-
ra Concilia generalia fuisse celebrata patet
in primis quoad Nicænum, quod Constan-
tinus & Silvester congregarunt, juxta Pa-
tres VI. Synodi act. 18. Constantinus qui-
dem (ut loquitur *Ruffinus l. 10. Histor. c. 1.*)
ex sacerdotum sententia, seu auctoritate, præ-
sertim vero S. Silvestri, cujus consensu ip-
sum esse celebratum, refert *Damasus in Pon-
tificali*, sive *ejusdem Silvestri vocatione*, prout
legitur in *Epitologo Concilii Romani 11.* sub Sil-
vestro *To. 1. Concil.* Præsides porro Conci-
lii Nicæni fuerunt Osius Episcopus, Vitus
& Vincentius Presbyteri, qui prout primo
loco ante omnes Patriarchas & Episco-
pos subscripsisse inveniuntur. Constanti-
nus verò Concilium ingressus, non nisi an-
nuentibus Episcopis ledere ausus, idque in
sella parva, finitâ ad Episcopos oratione,
Sermonem omnem (ut ait *Eusebius l. 3. de
vita Constantini c. 13.*) deinceps Concilii præ-
sidibus concessis professus non esse suum, sed
Episcoporum judicium, ut patet ex *Am-
brofio Epist. 13. ad Valentianum*, *Ruffino
l. 10. c. 2.* Unde etiam post omnes Episco-
pos subscripsit, teste *Basilio Imperatore sub
finem Synodi VII. act. 10.* ante suam sub-
scriptionem.

119.
Constanti-
nopolitanum
primo.

Circa Concilium Constantinopolitanum
(quod numerari solet secundum generale)
nil legit Imperator Theodosius senior, quam
quoddam citatorias Damasi Papæ miserit ad
Episcopos, quos earumdem vigore ad Con-
cilium convocavit. Nos (inquiunt Patres in
*Epist. Concilii ad Damasum apud Theodorem
l. 3. Hist. Eccles. c. 9.*) velut membra
propria per Imperatoris Sanctissimi litteras
acceperunt. Et infra dicunt se mandato lit-
terarum Damasi ad Theodosium missarum ad
iter Constantinopolim usque faciendum pro-
perasse. Unde etiam ex Codice Vaticano,
ac item alio S. Mariæ Majoris Concilium
hoc præcepto & auctoritate Damasi cele-
bratum fuisse ostendit *Baronius ad annum
381.* Ipse tamen per Legatos non præsedit,
nisi quoad gestorum in causa fidei (non tam-
en quoad præminetiam Sedis Constanti-
nopolitane ante alias Sedes Patriarchales
orientis) confirmationem; à qua Concilium
obtinuit, ut diceretur Oecumenicum. Cum
enim *Damasus* intendisset plenissimum
Concilium in occidente, præsentibus etiam
Episcopis orientis, post Concilium ibi per-
actum celebrare, hi rationes excusatorias
Damaso proposuerunt, decreta à se judi-
cio illius submittentes. Quis autem præses
fuerit, non ita constat. Et quidem *Grego-
rium Nazianzenum* vel *Meletium Pa-
triarcham Antiochenum* præsedisse asserit
*Franciscus Longus in Annotat. ad D. Con-
cilium*; eò quod *Nectarius* (quem alii præ-
sidem faciunt, & de quo idem sibi non con-

stans *Præsed.* 3. dixerat constare, quod præ-
sederit) in locum *Gregorii*, seipsum abdi-
cantis Episcopatu Constantinopolitano,
necdum susceptus fuerat.

Concilium Ephesinum *Cyrilli* industria
& Cælestini auctoritate factum esse testa-
tur *Prosper in Chronico*. *Cyrillus* autem
vices Cælestini tamquam legatus & Præ-
sidentis gessit, ut constat ex *Epistola Cyrilli
ad Cælestinum* inter opera ejusdem, & *Eva-
ngelio l. 1. c. 4.* & ex *Florentino sess. 7.* cui
Græci interfuerunt. Imperator verò *Theo-
dofius junior* solum misit *Candidianum*
Comitem ad Synodi defensionem, eà condi-
tione, ut non misceret se negotiis fidei
aut Ecclesiasticis, ut patet ex ejusdem *Epist.
ad Synodum Ephes. 10. 1. ejusdem Concilii c. 32.*

120.
Ephesino.

Concilium Chalcedonenfe inditum est
à *Leone Papa*, seu per Imperatorem ex con-
sensu & auctoritate *Leonis Papæ*. Unde
Episcopi secundæ *Moesiæ Epist. ad Leonem
Imperatorem* (quæ habetur post *Concilium
Chalcedonenfe*) ajunt: *In Chalcedonenfium ci-
vitate multis sanctis Episcopis convenientibus
per jussionem Leonis Romani Pontificis, quæ
verè caput est Episcoporum.* Immo secundum
*Gelasium Papam Epist. 13. ad Episcopos Dar-
dania solius Sedis Apostolicæ* (non quidem
exclusâ Imperatoris operâ, sed aliarum *Se-
dium Patriarchalium*) auctoritate hæc *Sy-
nodus* facta est. Quin & ipse *Marcianus
Imperator in Epist. ad Letentem Papam: Per
celebrandam* (inquit) *Synodum te auctore ma-
xima pax circa omnes Episcopos fidei Catho-
lica fiat.* Et in *Epist. 2. ad Leonem* (quæ uti
præcedens extat inter præambulares Con-
cilii) rogat eundem, ut dignetur in *Orien-
tem* venire, & *Synodum* celebrare; aut si
eò venire onerosum sit, id per litteras insi-
nuet, quatenus (inquit) *in omnem Orientem
& in ipsam Thraciam & Illyricum* nostra lit-
tera dirigantur, ut ad quemdam dissimulans
locum, ubi venis (sic legit *Baronius ad ann.
440.* & *Binius in Notis ad Concil. Chalcedon.*)
Eti in editione per ipsum facta irrep-
serit in textu *Epistolæ nobis* placuerit, om-
nes sanctissimi Episcopi debeant convenire, &
quæ Christianorum religioni atque Catholica
fides profinet, sicut Sanctitas tua secundum Ec-
clesiasticas regulas dissimulaverit, suâ dispositio-
ne declarant. Idem enixè rogat *Epistolâ*, si-
militer præambulari, ad eundem *Pulcheriam
Augustam*, ut factò Concilio Episcopi, sicut
(inquit) *fides & Christiana pietas exigit, te
auctore, discernant.*

121.
Chalcedo-
nenfe.

Unde eidem Concilio præsederunt lega-
ti Pontificis *Paschasius* & *Lucentius* Epis-
copi, & *Bonifacius* Presbyter. *Basilio* pres-
bytero (quem constat fuisse similiter à *Leo-
ne Papa* delegatum) apparenter ante Con-
cilii inchoationem defuncto, eò quod in
actis Concilii de eo non fiat mentio. Illi
porro in omnibus actionibus primi nomi-
nantur, primi sedent, primi loquuntur, pri-
mi subscribunt tamquam *Vicarij* universa-
lis Ec-

lis Ecclesiæ Papæ, & quidem expressè Paschalinus sub titulo *Præsidentis Synodo*; ut patet *act. 6.* Cui etiam Imperator interfuit, protestatus ibidem in *Orat. ab Consilio*: *Nos enim ad fidem confirmandam, non ad potentiam aliquam exercendam, exemplo religiosi Principis Constantini Synodo interesse volumus.* Immo ipsum Concilium in *Relatione ad Leonem Papam act. 16.* quibus tu quidem (inquit) sicut membris caput præeras, in his qui tuum tenebant ordinem, benevolentiam præferens; Imperatores verò ad ornandum decentissimè præsidebant.

Quare patet datum eis esse primum locum honoris, non præsentiam quasi iudicibus. Præsidebat autem Leo per legatos: *In his enim (ut idem ait Epist. 47. ad Concilium Chalcedonense) me Synodo vestra Fraternitas existimet præsidere.* Vide eundem *Epist. 49. & 53.* Quare iidem septentiam in Dioscorum proferunt nomine Leonis Papæ *Act. 3.* Et in exemplari Epistolæ de damnatione Dioscori (quod habetur ad *Calcem act. 16.*) *Santissimus* (inquit) ac *Beatissimus* Papæ, *caput universalis Ecclesiæ Leo, per nos, ac Legatos suos, sanctâ Synodo consentiente, Petri Apostoli prædicens dignitate . . . Episcopali eum dignitate nudavit &c.*

122.
Constantinopolitano
Secundo.

Quintum Concilium generale seu Constantinopolitanum II. Episcoporum 165. quorum Princeps fuit *Vigilius Papa Romanus*, inquit *Zonaras in Vita Iustiniani*; et sine quidem per Legatos præfuderit, cupiens Synodum in Occidente celebrari, sed tandem condescendens Imperatoris (qui tamen nullâ ratione præfedit) voluntati, & Synodum celebratam præfide, non Menna (ut mentitur *Calvinus*) sed ejus successore *Eutychio Patriarchâ Constantinopolitano* (qui tamen per *Litteras ad Vigilium scriptas* professus est, præsentiam Pontifici, si interesse voluisset, deberi, dicens: *Perimus præfide nobis vestrâ Reuerentiam de tribus capitulis quæri & conferri*) confirmavit; quod & alii Pontifices fecerunt. Vide *Binium in Notis ad D. Concilium.*

123.
Synodo VI.

Synodus VI. (quæ Constantinopolitana III.) non sine consensu & auctoritate Pontificis congregata est; quem Imperator *Constantinus Pogonatus*, ut suos Legatos cum plena auctoritate mittat hortatur in *Sacra Divali*, quæ est Synodo præambularis. Quare non nisi certificatus de eorum adventu, adeoque de consensu Pontificis (quem prope noverat necessarium) Episcopos convocavit, ut patet ex *alia Divali* ejusdem ad Archiepiscopum Constantinopolitanum & consequenter (ut ex *Beada* dicitur *C. Sexta Synodus dist. 16.*) tâquam exequens, voluntatem scilicet Papæ. Unde quia Imperator in Synodo sederit primo seu eminentiori loco cum suis Magistratibus, ideo tali sensu refertur præfuisse; non autem quæ præfuderit ut *Judex*. Quare

nullam sententiam tulit, & postremò subscripsit. Vel etiam dicitur præfuisse, non Synodo, sed suis Magistratibus. Postea enim tamquam quid distinctum subjungitur: *Conveniente autem sanctâ & universali Synodo, consistente scilicet in Episcopis, qui dein nominantur, & præsertim, Legatis Sedis Apostolicæ, Petro & Georgio presbyteris & Joanne diacono, qui ob id primi nominantur ante omnes Episcopos, primi subscribunt.* In sinistro autem latere sederunt (prout & aliâ contigit) quòd is locus esset apud Romanos honoratior in sacris conventibus; ut ostendit *Baronius ad annum domini 313. & 325.*

De Synodo VII. (quæ est Nicæna II.) non est ratio dubitandi. In eo siquidem nil agente Imperatore, præfuisse Legatos Sedis Apostolicæ seu *Adrianus I.* Petrum Archipresbyterum, & Petrum Abbatem *S. Sabbæ*, ipsius Synodi acta testantur, in quibus isti nominantur, & subscribunt primi. Eidem præfuisse Sedem Apostolicam testatur *Nicolaus I. Epist. ad Michaëlem Imperatorem.*

De Synodo VIII. (quæ est Constantinopolitana IV.) agens *Adrianus II. Epist. 3. ad Basillum Imperatorem*: *Pollimus* (inquit) *per vestra Pietatis industriam Constantinopolitano numero sum celebrari Concilium.* Idem proinde Imperator, et si Concilio interfuerit, in fine tamen ejusdem proluxa oratione testatus est, non esse suum nec ullius laici Ecclesiasticis se immiscere iudicis, tandem quæ post omnes Patriarchas ante Episcopos quidem, his istum ei honorem deferentibus, non quidem definiens, sed Synodum suscipiens, ac omnibus quæ ab ea definita sunt consentiens, subscripsit, protestatus se debuisse post Episcopos exemplo Constantiniani, Theodosij, & Marciani subscribere præfuderunt autem Legati *Adriani II.* *Donatus & Stephanus Episcopi, & Marinus Diaconus*, ideoque primi loquentes, primi subscribentes.

Ex quibus, & omnibus subsequentibus Conciliis generalibus in Occidente celebratis indicante & præfidente Sede Apostolicâ, aperte patet calumniosa maledicentia & obiectatio *Novatorum*. Patet etiam, qualiter in legitima sanctione, indictione, convocatione Concilii per Imperatores Catholicos (*Hæreticorum Imperatorum contraria acta curanda non sunt, quia potius veritatem firmant*) factâ includatur aut supponatur consensus & auctoritas Sedis Apostolicæ, esto non semper æquè clare exprimitur; prout sanè exprimitur frequenter in præmissis, ut & à *Sixto III. Epist. ad Orientales* dicens: *Valentinianus Augustus nostrâ auctoritate Synodum congregari iussit.* Quia nimirum generalium Synodorum convocandi auctoritas Apostolica Sedi *B. Petri singulari privilegio tradita est*, ut ait *Pelagius II. Epist. 8. ad Orientales.*

Agnosce

127. Cur Pontifices hac in re agnoscerent soliti sunt Imperatores.

Agnoscebant autem Pontifices hac in re Imperatorem, cum etiam quoad temporalia se quodammodo subiciebant, juxta Bellarminum lib. 1. de Conciliis c. 13. tum ob comitatum, expensas, defensionem Concilii contra violentias; quales visæ in Conciliabulo (quod Latrocinium Patres vocant) Ephesino sub Diocora: tum ad suavius & efficacius obtinendam eorum, quæ ipsis conciliis ordinantur, executione: tum quia celebranda erant Concilia in Urbem aliqua Imperiali, ad quod omnino congruebat, aut ratione gubernii politici oportebat, adesse beneplacitum Imperatoris: tum denique, quia olim vigeat lex Imperii L. 47. Digest. Tit. 22. prohibens metu seditionum fieri frequentem hominum conventus sine auctoritate Imperatoris. Non autem quasi non fuissent alioquin rata & legitima Concilia: nam (ut utar verbis Athanasii Epist. ad vitam solitariam colentes post med.) quando judicium Ecclesie auctoritatem suam ab Imperatore accepit? Ratione præfata consuetudinis Hieronymus Apol. 2. contra Rufinum paulo post med. eundem, quod ut Originem defenderet, Hilarium à Synodo excommunicatum falso effatiret, redarguit, dicens: Docet, qui eo anno consules fuerint? Quis Imperator hanc Synodum iusserit congregari?

128. An aliquo casu possit congregari generale Concilium sine auctoritate Papæ.

Petes I. An unquam possit convocari Concilium Generale sine auctoritate Papæ? Resp. perfectum congregari non posse, quod scilicet habeat potestatem definiendi res fidei & statuendi generalia decreta morum, atque adeo ordinandi universalem statum Ecclesie; sed in casu dubii de vero Papa, dum v. g. plures de Patru contendunt cum incertitudine (idem est, ut Varii exprimunt, si sit dubium ortum ex suspitione hæresis) posse congregari Concilium imperfectum, sive ex indictione Collegii Cardinalium, sive per ipsos Episcopos ex indictione & consensu Primum in unum locum convenientes, ad succurrendum præcisè necessitati præfenti, sive ad providendum Ecclesie de indubitato capite.

129. Quid si in necessitate nollit Papa Concilium generale congregari.

Petes II. Quid si urgente necessitate, Papa nollit congregari Concilium Generale? Resp. casum esse metaphysicum: quandoquidem non sit absoluta & physica Conciliorum generalium necessitas, ut quest. seq. dicitur; & eà datâ, Deus non sit derelicturus Ecclesiam à se immobiliter fundatam; qui proinde in mediis necessariis non deerit Ecclesie, quam etsi ad tempus relinqueret premi, non tamen unquam patietur supprimi.

130. Ad Synodum generalem non debent convenire omnes fideles.

Ad Concilium Generale quod attinet, certum est non debere ad illud convenire omnia Ecclesie membra; aut ex usu perpetuo, & impossibilitate ejusmodi numerosæ Congregationis constare. Non etiam necessario convocari aut convenire

Herincx Sum. Theol. Pars III.

laicos, ut iudices sint & suffragium ferant; prout similiter patet ex Traditione & usu omnium Conciliorum. Non est quoque necessè, ut omnes Episcopi de facto ad Concilium generale conveniant per se aut procuratores suos. Id enim sæpè est impossibile. Et in multis Generalibus Conciliis, ne quidem media vel tertia pars comparuit. Sufficit enim generalis representatio Ecclesie. Ad quam requiritur primò, ut convocatio fiat per Romanum Pontificem, vel de ejus auctoritate, consensu, aut certè ratihabitione. Secundo, ut convocatio sit generalis, sic ut innoscat omnibus Provinciis, saltem majoribus; ipsaque Congregatio sit ita generalis, ut nullus excludatur Episcopus communionis Catholicæ seu non excommunicatus. Denique ut ex prioribus Christianis Provinciis aliqui veniant, qui ceterorum vices & vota suppleant: sic tamen, si Concilium celebretur in Oriente, sufficiat multos inde, & aliquos ex Occidente advenire: si in Occidente, multi inde, & aliqui ex Oriente adveniant; quatenus nempe sic representent ceterorum unitatem. Unde Concilium generale representat Ecclesiam, sicut Concilium Civitatis populum, & Concilia regionis regnum, etsi non omnes de plebe adsint, immo etsi aliqui de Magistratu aut Principibus adsint, modò non desit supremus vel ejus auctoritas cum multis aliis, qui civitatis aut regionis negotia tractent nomine omnium.

Neque laici ut iudices.

Neque de facto adesse omnes Episcopi.

Quæ sint requisita ut Ecclesiam universalem repræsentet.

131. Convocandi primario Episcopi.

Convocandi autem sunt primario Episcopi. Neque enim ulli potius: utpote successores ipsi Apostolorum, atque ex officio Pastores & capita Ecclesiarum, adeoque velut Optimates regni spiritualis Christi. Quod etiam usus perpetuus Ecclesie observavit. Ideoque in Concilio Chalcedonensi A. 451. dicitur: Synodus Episcoporum est, non clericorum: superflua foras mitte.

Qui sunt in Concilio iudices cum decisivo suffragio.

Episcopi porro in Concilio sunt iudices definitives, adeoque cum suffragio etiam decisivo. Quapropter in antiquis Conciliis subscribunt statuendo, definiendo. Ipsaque Concilia dicuntur decernere, statuere, ordinare, iudicium ferre. Unde in Concilio etiam Apostolorum Act. 15. cum Petro iudices fuerunt reliqui Apostoli & seniores: Visum est, (inquiunt) Spiritus sancto & nobis. Et Jacobus ibidem dicebat: Propter quod ego iudico. Et præcepta ac decreta tamquam Apostolorum & seniorum executioni mandabantur ibidem & cap. 16. Aliàs quoque vocandi potius essent docti & prudentes Theologi tamquam aptiores Consiliarii, quam Episcopi sæpè parum periti, si tantum hi ad consultandum comparerent. Episcopi itaque vocantur tamquam potestatem habentes & sententiam ferentes.

K Nec

132. An Pontifex teneatur maiorem partem sequi.

Nec obstat, quod Pontifex non teneatur sequi pluralitatem suffragiorum. Nam (ut taceam non facile ostendi, Pontificem aliquando secutum fuisse minorem partem, seclusis fraude & dolo) id oritur ex eo, quod etsi merus præles teneatur sequi sententiam majoris partis iudicium ejusdem tribunalis, ipse tamen Rex ad hoc non tenetur, si sequi velit plenitudinem potestatis, quâ posset oppositum decernere: quod consequenter etiam potest Papa tanquam supremus Ecclesiæ Princeps & caput, & aliquando fecit, ut patet in Concilio Chalcedonensi circa statutum de primatu Sedis Constantinopolitanæ super alias Sedes Patriarchales Orientis, contradicentibus Legatis Sedis Apostolicæ conceptum. Deinde ipse habet infallibilem Spiritus sancti assistentiam, quæ non competit Præsidibus tribunalium hujus sæculi, neque ipsis Conciliis seorsim spectatis, quæ ipse debet confirmare, ut rata sint. Unde Concilia generalia (ut habet perpetuus usus) semper sunt per Pontifices confirmata, qui etiam nonnulla interdum confirmare decreta sunt, exinde firmitate carentia.

Pontificis est Concilia confirmare.

133. Ius suffragii potest Papa tribuere non Episcopis.

Et gaudent Cardinales & Generales ordinum.

Enimverò quamvis prærogativa suffragii Episcopis competat jure primario & ordinario, potest tamen communicari per Pontificem aliis; utpote independens à consecratione Episcopali, nec minus communicabilis, Quam cetera jurisdictionis Episcopalis. Unde cum Cardinales non Episcopi ex usu ac concessione Pontificum nunc præferantur Episcopis in iis, quæ ad ordine ipso Episcopali non dependent, videtur etiam iis competere jus suffragii. Quod similiter ex usu & concessione competit Generalibus Ordinibus. Idemque est de Abbatibus exemptis juxta *Maldorum disp. 1. de Conciliis dub. 4.* Viri docti convocantur, non ad suffragium, sed ad examen & consultationem.

134. An sit laicis absolute communicabile.

De Laicis nullum est vestigium in antiquitate, quod umquam sit eis jus suffragii concessum. Nisi quoddam in Concilio Constantiensi sess. 22. ex Constitutione Synodali Legatis Regis Aragoniæ (inter quos non omnes videntur fuisse Clerici) ex gratia & singulari dumtaxat privilegio pro ista vice tantum concessum legatur (quod tamen sess. 38. immutatum fuit) ut quasi procuratores absentium haberent suffragium tantæ auctoritatis, quantum omnium Episcoporum suarum Provinciarum valerent.

Imperatores non subscripserunt ut iudices.

Imperatores interdum subscripserunt, sed (ut ex præmissis liquet) post Præsides & Patriarchas, & regulariter etiam post Episcopos, nec tamquam Iudices aut definitores, sed tamquam consentientes, defensori & executori potentia sua, quod Episcopi congregati ordinaverant; quod magis natum erat fieri, dum ab initio ordinationum erant consensu. Ob quam cau-

sam etiam posterioribus Conciliis interfuerunt, per se aut suos Oratores, tam Imperator, tum Reges & Reipublicæ auctoritates.

QUESTIO VII.

De Utilitate, Infallibilitate & Auctoritate Conciliorum.

UTILITAS & quasi necessitas Generalium Conciliorum sæpe in auctoritatibus inculcatur. Deserviunt enim, tum ad pullulantes de novo hæreses efficacius & junctis viribus eradicandas: tum ad schisma, quod in Romano Pontificatu oriri posset, tollendum: tum ad defensionem Ecclesiæ contra communem hostem, videlicet Turcam, ad deponendum Imperatorem Ecclesiæ rebellem: tum in causa dubii de electione Romani Pontificis, aut dum foret suspectus de hæresi vel incorrigibilis: tum ob reformationem generalem disciplinæ Ecclesiasticæ. Decreta namque fidei & morum citius sic ubique innotescunt, & suavius per totam Ecclesiam recipiuntur: alii enim Nonnulli ignorantiam, alii alias excusationes prætexere possent, v. g. quod non fuerint ad ejusmodi decreta & definitiones vocati: forte etiam aliqui suggillando dicerent, quod Pontifex non adhibito Concilio generali possit errare.

135. Causa convocandi Generalia Concilia.

Nihilominus absoluta non est hujusmodi Conciliorum necessitas: utpote sine quibus Ecclesia stetit à temporibus Apostolorum usque ad tempora Concilii Nicæni: sine quibus non pauciores sunt contritæ hæreses, quam cum illis; uti & diversæ schismata, cooperantibus dumtaxat Conciliis particularibus. In quæstione etiam de vita aut fide Pontificum possunt eadem sufficere, prout hæc tenus suffecerunt; uti etiam per illa potest abusus obviari, & per Cardinales aut alia media dubium de electione Pontificia tolli.

136. Non prohibet absolutam necessitatem schismatis.

Continua tamen Ecclesiæ praxis & ordinatio ostendit aliquorum Conciliorum, saltem particularium, celebrationem esse necessariam: sine quibus pax & cetera bona Ecclesiarum conservari non possent: uti nec sine illis solet Pontifex graviores Ecclesiæ aut fidei causas decidere, utpote cui assistentia infallibilis competit adstricta mediis ordinariis humanæ inquisitionis præviis.

Aliquorum tamen Conciliorum est necessitas.

Concilia particularia sine confirmatione Pontificis, indubiè non sunt infallibilia: cum non iis, sed Pontifici & Ecclesiæ sit infallibilitas promissa. Et verò aliquando errant; signanter *Carthaginiense* sub *Cypriano*. Sunt nihilominus (quod ipsa ratio naturalis dicit) magnæ auctoritatis.

137. Particularia sine confirmatione Pontificis possunt errare.